

כ"י באלול התשפ"ד

23 בספטמבר 2024

לכבוד

חה"כ נעמה לזימי

יו"ר הוועדה המיוחדת לענייני הצעירים

הנדון : התייחסותי לסיכום דיון הוועדה המיוחדת לענייני הצעירים

סימוכין : סיכום והחלטות הוועדה מיום 22 ביולי 2024

התלבטתי רבות כיצד להשיב לסיכום הוועדה שבראשות גבירתי, לאור השפה הרדודה, לאור הנחות היסוד הקומוניסטיות, ולאור ההתייחסות המבזה לגורמי המקצוע ממשרדי שהגיעו לכבד את הוועדה בראשותך. מכיוון שאני מכבד את הכנסת ואת שליחותינו העליונה כחברי כנסת, נציגי העם, החלטתי להשיב לך באותו המטבע, בד בבד עם התייחסות גורמי המקצוע במשרד התקשורת, כדלקמן :

1. סעיף 1 למכתבך הוא פרדוקס קומוניסטי, מסוכן ואנטי דמוקרטי שאני פוסל מכל וכל. איזו עיתונות עצמאית תהיה כאן אם היא תקבל תמיכה ישירה או עקיפה מהשלטון? העצמאות מובטחת על ידי שוק חופשי מוחלט והוצאת ידי הממשלה והשלטון מהתערבות בתכנים בכלל. אינני מצליח להבין כיצד גבירתי מייחסת זאת למלחמה בתוכן פוגעני, דיסאינפורמציה וכדומה. מי מתווך לגבירתי את המציאות המדומה הזו? או שמא עקב התאמה להשקפותייך, את מתעלמת מהמציאות?
2. המדינה לא תיגע ולא תעסוק בעיתונאות. זה לא תפקידה. ידועה עמדתי גם לגבי עצם קיומו המיותר של השידור הציבורי, ודאי של התחנה הצבאית, אז ודאי שלא ארחיב זאת ואף אחסום כל מאמץ לשם לכך.
3. לעניין סוגיית המוגנות ברשת, צוות בינמשרדי רחב ומקצועי שהקמתי לפני למעלה משנה בנושא, הגיש את המלצותיו זה מכבר ופרסמן לציבור. בימים אלו, מיושמות המלצותיו בהתאם ללוח הזמנים שנקבע, ועליהן ניתן לקרוא בהמשך מכתב זה ובקובץ ההמלצות המפורט.
4. גם אני מגנה כל קריאה אלימה נגד כל אדם או גוף. אינני מגנה ביקורת. אבל כיצד כל זה קשור לתפקידי הוועדה בראשות גבירתי? ישראל היא מדינת חוק ויש לה גורמי אכיפה רבים שזהו תפקידם. אני קורא לגבירתי לא לפגוע בחופש העיתונות, גם לא ברמז.
5. לגבי סעיף 4 במכתב שבסימוכין : באופן כללי, משרד המשפטים החליט שכל עניין הנוגע לתוכן ברשתות החברתיות, מצוי תחת סמכותו ולא במשרד התקשורת. על אף שאינני מקבל את הקביעה

- או המחשבה הזו ואף בכוונתי לאתגר אותה בקרוב, עמדתי הבסיסית היא שהרשתות החברתיות עם כל החסרונות שבהן, הן הדמוקרטיה בהתגלמותה. לא נאפשר לגורמים כמו גבירתי לפגוע בהן. כל שינוי או מגבלה יקודמו באופן זהיר ביותר, אם בכלל, ולאחר חשיבה מדוקדקת כיצד לא ינוצלו על מנת להשתיק את אלו שדעתם לא מוצאת חן בעיני גבירתי.
6. לגבי תכנים פוגעניים בכלל, אני מאמין שעבודת משרדי בעניין מוגנות ברשת תסייע רבות לנושא זה מבלי לפגוע ולו במעט בחופש הביטוי שחייב להישמר ברשת.
7. לגבי סעיף 6 במכתב שבסימוכין: מבלי להביע את עמדתי, הרי שהנושא מצוי בתחומו של משרד האוצר.
8. לגבי סעיף 7 במכתב שבסימוכין: חוק השידורים שאני מוביל יגיע לכנסת בעז"ה בתחילת המושב הקרוב. אני לא בטוח שגבירתי תאהב את תוכנו, ולאור השקפת העולם הקומוניסטית של גבירתי - זו גם גאוותי.
9. לגבי סעיף 8 במכתב שבסימוכין: לא ברור מה גבירתי רוצה מלבד להלעז כלפי גורמי המקצוע המסורים שנאלצו להגיע לדיון הפוליטי בראשותה. יש תזכיר חוק ורק על פיו משרד התקשורת ייבחן כאשר יגיע לדיונים בכנסת. גורמי המקצוע המסורים במשרד התקשורת יגיעו לוועדה הנוגעת בדבר בעת דיוני החוק ויציגו את עמדתם. גבירתי לא יודעת מה יש בתזכיר החוק לגבי הרשתות הגלובליות, מהי ההתייחסות להפקות מקור ולהטלת החובה בעניין על רשתות זרות או בכלל ולכן מוטב שתתאזר בסבלנות.
10. לגבי סעיף 9 במכתב שבסימוכין: לצערי גבירתי מביכה את עצמה במילים שהתחברו למשפטים חסרי פשר. לגבי היצירה המקומית בחוק השידורים ובכל הנוגע למשרד התקשורת, יש רק בשורות טובות שכאמור יגיעו בקרוב לכנסת.
11. לגבי סעיפים 10-11 במכתב שבסימוכין: מדובר בעוד אבן דרך במסע ההסתה וסתימת הפיות של גבירתי כלפי ערוץ ספציפי שהיא לא מחבבת וכלפי שינוי אפשרי שיכל לקרות. גבירתי תסיר דאגה מלבה: בקרוב לא תהיה רשות שניה, לא יהיו הפרות כלפי כללי האתיקה המומצאים שמסייעים לגבירתי ולחבריה לסתום פיות תמיד רק לצד הנגדי, מכיוון שלא יהיו כללים כאלו בכלל! תקנון אתיקה יהיה עצמאי ללא כל אכיפה והציבור יצביע בשלט. מוציאים את ידי המדינה מהשוק הפרטי מכיסיו ומתכניו.
12. לסעיף 12 במכתב שבסימוכין: כפי שהסברתי לעיל, הצוות הבינמשרדי היה בראשות משרד התקשורת, המלצותיו הוגשו ומיושמות בימים אלו.

13. לגבי סעיף 13 במכתב שבסימוכין: כל ניסיון לפגוע או לצמצם את חופש הביטוי של אזרחי ישראל ייחסם על ידי, כל עוד אני שר התקשורת או בכל תפקיד אחר בממשלה או בכנסת. לגבי שוק הפרסום, בקרוב תיתכן בחינה משמעותית בנושא על ידי הגורמים המוסמכים לכך במשרדי.

14. לסיכום, צר לי על שגבירתי החליטה להשתמש בוועדה מיוחדת בכנסת, על מנת לקדם אינטרסים אישיים פוליטיים שלה. אבל כל עוד זה המחיר שעלינו לשלם כדי שנוכל להמשיך לבצע את עבודתנו לטובת אזרחי ישראל, יהי כן.

כעת מצ"ב המענה המקצועי ממשרד התקשורת:

שלום רב,

במכתב שבסמך פנית כיושבת הראש של הוועדה המיוחדת לענייני הצעירים לשורה של משרדי ממשלה בבקשה להתייחסותם בנושא מודלים ופעילות ממשלתית להבטחת תקשורת עצמאית מטיבה עבור הדורות הבאים. בפרט, פנית למשרד התקשורת בקריאה לפעול במספר סוגיות ולהלן נביא את התייחסות המשרד:

1. **סוגיית המוגנות במרחב המקוון** (סעיפים 2, 4 ו-7 למכתבך): נושא סינון התכנים הפוגעניים במכשירי הסלולר ומתן פתרונות למוגנות קטינים נמצא על סדר היום של משרד התקשורת עוד קודם לפנייתך. כך, הסדרים המחייבים ספקים מורשים המעניקים גישה לרשת האינטרנט להציע, **בחינם**, שירותים של סינון תכנים פוגעניים נקבעו בסעיף 4ט לחוק התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב-1982 ("**חוק התקשורת**") והמשרד פועל לאכיפה ויישום של הסדרים אלה ובין היתר, הטיל בשנת 2021 עיצומים כספיים על 7 ספקים מורשים שהפרו הוראות מכוח סעיף זה.

2. קריאתך לבחון את סוגיית המוגנות ברשת מתיישבת היטב עם המהלכים הקיימים במסגרת המשרד, שכן ב-14 ביולי 2024 פורסם לציבור **דוח המלצות הצוות הבין-משרדי ("הצוות")** בנושא מוגנות ילדים במרחב המקוון. הצוות הוקם על ידי שר התקשורת בחודש יולי 2023, בראשות משרד התקשורת ובשיתוף משרדי הממשלה: משרד המשפטים, משרד הרווחה והביטחון החברתי, המשרד לביטחון לאומי, משרד החינוך ומשרד הבריאות. הצוות פעל במטרה לבחון פתרונות אסדרתיים וטכנולוגיים לשיפור המוגנות של ילדים ברשת בכלל ובעת שימוש במכשירים הסלולריים בפרט. דוח הצוות כולל סקירת המצב הקיים, אפיון סוגי הפגיעות ברשת כלפי ילדים ובני נוער, זיהוי הפערים הקיימים באסדרה הנוכחית, זיהוי החסמים המונעים מהורים ומילדים להשתמש בכלים להגברת המוגנות ברשת וגיבוש פתרונות מתאימים. נציין כי במסגרת עבודתו המקיפה הצוות נפגש עם מספר רב של גורמים הנוגעים בדבר, ביניהם ארגוני חברה אזרחית, ארגוני הורים, גופי פיתוח של כלים טכנולוגיים, חברות סלולר וארגוני תלמידים ובני נוער. הצוות אף הזמין סקירה בין-לאומית השוואתית המציגה את הפעילות

בנושא מוגנות ילדים ובני נוער באינטרנט באיחוד האירופי, במספר מדינות (באירופה ובעולם) ובאיגודי תקשורת (באירופה ובעולם).

3. בעקבות עבודתו הענפה, גיבש הצוות שמונה המלצות לשר התקשורת. ההמלצות עוסקות בפתרונות המשלבים שימוש בכלים טכנולוגיים, ולצדם פתרונות משלימים בתחומי חינוך, מניעה והסברה, פיקוח ואכיפה ועוד. ליישום המלצות הצוות הין-משרדי, בכוונת משרד התקשורת לפעול במספר כיוונים: עדכון הרף המינימלי לסינון תכנים הנדרש מהספקים המורשים. עדכון זה יקבל ביטוי גם בהליכי פיקוח ואכיפה; בחינה מחודשת של הגדרת המונח "תוכן פוגעני" בחוק התקשורת, יחד עם הגורמים האמונים על הגנת קטינים ועל סוגיות של חופש ביטוי במשרדי הממשלה; הנגשת המידע בנושא כלי סינון ובקרה למוגנות ילדים ברשת באמצעות אתר האינטרנט של המשרד. באתר יכללו המלצות והנחיות מומחים בתחום לגבי הגילים המינימליים המומלצים לשימוש במכשירים סולריים חכמים, ביישומונים ובאתרים השונים.

4. **סוגיית המיסוי** (סעיף 6 למכתבך): נושא המיסוי בכללותו אינו באחריות משרד התקשורת. עם זאת נציין כי המשרד ער למגמות העולמיות הנוגעות לאסדרה ולהחלת מודלים שונים בנושא מיסוי (לרבות הסדרים שונים שאינם בגדר "מס" רשמי) של תאגידי הענק הרב-לאומיים כדוגמת Google, Amazon ו-Facebook (על זרועותיהם השונות) בשל פעילותם הייחודית כפלטפורמות מקוונות. בשנים האחרונות ניתן להבחין בפעולות שונות שנקטו מדינות כדוגמת צרפת, בריטניה, אוסטרליה וספרד בנושא, ביניהן: קידום הסכמות עם הפלטפורמות לשם העברת כספים לקרן שיפוי אמצעי תקשורת; חקיקה בנושא מחירי העברה לפי מודל ה-OECD ובנושא מיסוי הכנסות שנתיות משירותים דיגיטליים ועוד. משרד התקשורת יבחן, בתיאום עם משרדי הממשלה הרלוונטיים, האם יש מקום לקדם אסדרה דומה גם בישראל. במקביל, קיימות יוזמות שנועדו להתמודד עם תופעות גביית חסר של מיסים קיימים ביחס לפלטפורמות ותאגידים במרחב המקוון. כך, בעשור האחרון מקדם ארגון ה-OECD פרויקט שמטרתו להתמודד עם תכנוני מס של תאגידים רב-לאומיים, פרויקט בו משתתפת גם מדינת ישראל החל משנת 2021, בהובלת משרד האוצר. בנוסף נזכיר כי סוגיית חבות במע"מ על שירותים ומוצרים דיגיטליים שנמכרים על ידי גופים בינלאומיים מטופלת גם היא על ידי משרד האוצר (ראו למשל סעיף 40 להצעת חוק התוכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2023 ו-2024), התשפ"ג-2024).

5. **אסדרת תחום השידורים** (סעיפים 7-8 למכתבך): משרד התקשורת מטפל בימים אלה בטיוטת חוק המבוססת על תזכיר חוק התקשורת (שידורים), התשפ"ג-2023 ("תזכיר החוק") שפורסם להערות הציבור לפני כשנה, והוא מצוי בעבודה מתקדמת לקראת גיבושו הסופי כהצעת חוק ממשלתית. המשך הליך החקיקה מתוכנן למושב הכנסת הקרוב. התזכיר עוסק באסדרת תחום שירות צפייה ושמע (שידורים אודיו-ויזואליים) אשר מצוי תחת סמכות שר התקשורת, ולא מציע להחיל אסדרה על רשתות

חברתיות ומנועי חיפוש ברשת. במסגרת העבודה על תזכיר החוק התקיים שיח נרחב עם הציבור – בין אם דרך הערות הציבור ובין אם במפגשים עם גופים שונים הנוגעים לעניין.

6. **סוגיית היצירה המקומית** (סעיף 9 למכתבד): המשרד רואה חשיבות בהעמדת היצע גדול ומגוון של תוכן צפייה ושמע איכותי בפני הצופים הישראליים, תוכן הנותן ביטוי לשפה ולתרבות הישראלית. משכך, ובמטרה לשמור על היצירה הישראלית, הוצע בתזכיר החוק להטיל חובת השקעה בהפקות מקור על כלל השחקנים המשמעותיים בשוק המספקים תוכן צפייה ושמע בישראל. חובת ההשקעה תחול הן על ספקי תכנים רשומים, הן על ספקי תכנים בינלאומיים בעלי היקף פעילות משמעותי. כאמור לעיל, נוסח ההצעה הסופית יובא בפני הכנסת במושב הקרוב.

בברכה,
שלמה קרעי
חה"כ ד"ר שלמה קרעי
שר התקשורת

העתקים:

חה"כ יריב לוי - שר המשפטים והמשנה לראש הממשלה
מר בצלאל סמוטריץ' - שר האוצר
חה"כ יואב קיש - שר החינוך
ד"ר אודליה מינס - מ"מ יו"ר הרשות השנייה
עו"ד מיכל כהן - הממונה על התחרות

